

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 1 беттен 37

Силлабус
«Педиатрия-2» кафедрасы
«Неонатальды неврология» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы
7R01131 «Неонатология» Білім беру бағдарламасы

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат:		
1.1	Пән коды: R-NN	1.6	Оқу жылы: 2023-2024
1.2	Пәннің атауы: «Неонатальды неврология».	1.7	Курсы: 2 (екінші)
1.3	Пререквизиттері: Резидентураның 1-оқу жылында өтетін бейіндік пәндер циклы: «Стационардағы неонатология».	1.8	Семестр: -
1.4	Постреквизиттері: -	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 7 кредит/210 сағат
1.5	Цикл: БНП	1.10	Компонент: МК
2.	Пәннің мазмұны (50 сөзден аспайды):		
Жаңа туған нәрестелердің неврологиялық статусын бағалау критерийлері. Негізгі неврологиялық функциялардың қалыпты дамуы. Аурулардың диагностикасы. Даму патологияларының ерте диагностикасы. Жетіліп және шала туған нәрестенің жүйке жүйесінің даму ерекшеліктері. Генетикалық бейімділік және тұқым қуалайтын аурулар. Перинаталдық кезеңнің патологиялық жағдайы. Жаңа туған нәрестелерге шұғыл көмек көрсету. Нәрестелерді бақылау және оңалту.			
3.	Жиынтық бағалау нысаны:		
3.1	Тестілеу +	3.5	Кейс стади +
3.2	Жазбаша	3.6	Дискуссия
3.3	Ауызша +	3.7	Конференция +
3.4	Науқастың төсегінде практикалық дағдыларды қабылдау +	3.8	CBL +
4.	Пәннің мақсаты:		
«Неонаталдық неврология» пәнін меңгеру мақсаты резиденттер арасында балалар неврологиясы мәселелері бойынша білімдерін дамыту; жас балалардағы неврологиялық бұзылулардың теориялық негіздерін зерттеу; неонаталдық жаста неврологиялық аурулары бар науқастарды басқару және емдеу дағдыларын жетілдіру мақсатында науқастарды клиникалық-аспаптық тексеру дағдыларын дамыту, осы науқастарды басқару хаттамаларын қалыптастыру, медициналық құжаттарды рәсімдеу және жүргізу дағдыларын жетілдіру.			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің СН):		
ОН1.	Балалардағы негізгі патологиялық симптомдар мен синдромдарды, биомедициналық және клиникалық пәндер негіздерін білуді		

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»						
«Педиатрия-2» кафедрасы						044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).						бет. 2 беттен 37
	пайдалана отырып, қазіргі заманғы клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмдерін (негізгі, қосалқы, асқынулар) қолдана отырып, аурулардың халықаралық статистикалық классификациясын және соған байланысты денсаулық проблемаларын ескере отырып анықтай алады.					
ОН2.	Пациент үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасындағылармен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады, сондай-ақ халықтың, пациенттердің және олардың отбасы мүшелерінің өз денсаулығы мен айналасындағылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға бағытталған мотивацияны қалыптастыра алады.					
ОН3.	Қауіптерді сыни талдауға және жаңа туған нәрестелерге, шала туылған нәрестелерге медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдануға, сондай-ақ дене салмағы мен жүктілік мерзіміне байланысты кішкентай және шала туған нәрестелерді күтуді ұйымдастыруға қабілетті.					
ОН4.	Педиатрия саласындағы ақпаратты іздеу, өңдеу және пайдалану әдістерін қолдануға, дәлелді медицина қағидаттарына негізделген Педиатрия және неонатология саласындағы медициналық ақпаратқа жүйелі талдау жүргізуге, практикалық қызмет нәтижелеріне статистикалық талдау жасауға, ана мен баланы қорғау саласындағы клиникалық-эпидемиологиялық деректерді жинауға және өңдей алады.					
5.1	Пәннің ОН:	Пәнді оқыту нәтижесімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері:				
	ОН 1,2.	ОН1. Клиникалық диагнозды құрастыруға, емдеу жоспарын тағайындауға және неонаталдық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде дәлелді тәжірибе негізінде оның тиімділігін бағалауға қабілетті.				
	ОН 2,3.	ОН2. Жаңа туған нәрестенің туыстарымен, денсаулық сақтау мамандарымен жаңа туған нәрестенің үздік нәтижелеріне жету мақсатында тиімді өзара іс-қимыл жасауға қабілетті.				
	ОН 3,4.	ОН5. Адекватты зерттеу сұрақтарын тұжырымдауға, неонатология бойынша кәсіби әдебиетті сыни бағалауға, өзінің күнделікті қызметінде халықаралық деректер базасын тиімді пайдалануға, зерттеу командасының жұмысына қатысуға қабілетті.				
6.	Пән туралы толық ақпарат:					
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): «Неонатальды неврология» сабағы компьютерлік құралдармен жабдықталған Педиатрия-2 кафедрасы аудиторияларында өткізіледі. Кафедраның орналасқан жері: Шымкент қаласы, «Облыстық балалар клиникалық ауруханасы» МКҚК. Нұрсат шағынауданы, Арғынбеков көшесі, 125, Телефон 8-7252 (408222), ішкі 2501, Педиатрия-2 кафедрасы, эл.мекен-жайы: pediatrics-2@mail.ru . Оқыту және/немесе техникалық қолдау бойынша сұрақтар туындаған жағдайда сайттың басты бетіндегі «ОҚМА» АҚ сайтының CALL-Center, Helpdesk бөлімінде көрсетілген телефондар және/немесе электрондық пошта арқылы хабарласа аласыздар.					
6.2	Сағаттар саны	дәрістер	тәж.сабақ	зертх. сабақ	ОБӨЖ	БӨЖ
		-	42	-	136	32
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер:					

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»							
«Педиатрия-2» кафедрасы					044-68/16		
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).					бет. 3 беттен 37		
№	Аты-жөні	Дәрежесі лауазымы	Электронды адресі	Ғылыми қызығушылықтары	Жетістіктері		
1	Жумабеков Ж.К.	доцент м.а.	jjk1960@mail.ru	Ғылыми бағыты: Педиатрия, Неонатология	«Бала аурулары пропедевтикасы» оқулығының авторы. 80-н астам ғылыми мақаланың авторы.		
2	Карсыбаева К.Р.	ассистент	ulbalark@mail.ru	Ғылыми бағыты: Педиатрия, Неонатология	«Бала аурулары пропедевтикасы» оқулығының авторы. 60-н астам ғылыми мақаланың авторы , 1 патенті бар.		
Клиникалық кураторлар туралы ақпарат:							
1	Орынбетова З.М.	ассистент	orynbetova.zamira@mail.ru	Ғылыми бағыты: Неонатология	7 - ғылыми жарияланымның авторы		
2	Ашикбаева Б.М.	ассистент	ashikbayeva.b@mail.ru	Ғылыми бағыты: Неонатология	4 - ғылыми жарияланымның авторы		
3	Корганбаева Н.Х.	ассистент	korganbayeva.n@mail.ru	Ғылыми бағыты: Неонатология	6 - ғылыми жарияланымның авторы		
4	Кансейтова Г.М.	ассистент	Kanseitova_G@mail.ru	Ғылыми бағыты: Неонатология	4 - ғылыми жарияланымның авторы		
8.	Тақырыптық жоспар:						
апта/ күн	Тақырып атауы	Қысқаша мазмұны		пәннің оқыту нәтижелері	сағат саны	Оқыту технологиясының формасы/әдістері	Бағалау әдістері/ формалары
1	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Неонатальды неврология пәні және тарихы.	Неонатальды неврология пәні және тарихы. Жүйке жүйесінің құрылымы мен жұмыс істеу принциптері. Балалық шақтағы симптомдардың эволюциясы. Анализаторлар туралы ілім. Сезімтал анализатор, оның әртүрлі деңгейдегі зақымдану белгілері.		ОН 1,2	2	Бағалау сұхбат/тақырып мазмұны бойынша ауызша сауалнама.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Жаңа туылған нәрестелер мен ерте жастағы балалардағы жүйке жүйесінің дамуы.	Жаңа туылған нәрестелер мен ерте жастағы балалардағы жүйке жүйесінің дамуы. Зерттеу әдістемесі. Жаңа туылған нәрестелердегі орталық және перифериялық жүйке жүйесінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері және жалпы		ОН 2,3	6,5/1,5	Презентация дайындау. Портфолио қалыптастыру.	Тақырыпқа презентацияны бағалауға арналған тексеру парақтары.

		морфологиясы. Жүйке жүйесінің дамуының негізгі кезеңдері, фило- және онтогенез.				Портфолионы бағалауға арналған тексеру парағы.
2	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Балалардағы жүйке жүйесін зерттеу әдістері.	Балалардағы жүйке жүйесін зерттеу әдістері. Жаңа туған нәресте мен емшек жасындағы балаларды неврологиялық тексеру. Балалар неврологиялық клиникасындағы қосымша зерттеу әдістері, цереброспинальды сұйықтықты зерттеу.	ОН 3,4	2	Шағын дәріс, тақырыптық науқастың клиникалық талдауы.	Тексеру парағы: Ағымдық бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Қозғалыс функцияларының дамуы. Жаңа туылған нәрестелер рефлекстері.	Қозғалыс функцияларының дамуы. Жаңа туылған нәрестелер рефлекстері. Өмірінің бірінші жылында моториканы дамыту. Патологиялық постуральды белсенділіктің қалыптасуы және мидың ерте органикалық зақымдануымен қозғалыстың бұзылуы. Жүйке жүйесінің функционалды морфологиясы.	ОН 1,2	6,5/1,5	Науқасты курациялау. Кейс талдауы. Презентация, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері». Тақырыпқа презентация. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парақтары.
3	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Жүйке жүйесінің негізгі анатомиялық-топографиялық бөлімдері.	Жүйке жүйесінің негізгі анатомиялық-топографиялық бөлімдері: ми жарты шарлары, субкортикалық түйіндер, ми діңі, мишық, жұлын, жұлын тамырлары, спинальды түбіршек, перифериялық нервтер. Олардың жұмыс істеуінің биохимиялық және биофизикалық механизмдері. Вегетативті-висцеральды иннервация, сегменттік және сегментүстілік бөлімдер, негізгі медиаторлық жүйелер,	ОН 2,3	2	Нақты жағдайды талдау / нақты жағдайлар.	Тексеру парағы: Жағдаяттық есептерді дайындау және шешу.

	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Ми бағанының ретикулярлық қалыптасуы.	олардың қызмет етуі. Ми бағанының ретикулярлық қалыптасуы. Лимбиялық жүйе. Ми қыртысы. Дененің барлық функцияларын реттеудегі ми қыртысының рөлі. Функционалды жүйелер туралы түсінік.	ОН 3,4	6,5/1,5	DOPS-практикалық процедураларды меңгеруді бағалау. SA - өзін-өзі бағалау.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері». Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ ».
4	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Ликвородинамикалық сынамалар. Балалардың жүйке жүйесін зерттеудің визуалды әдістері.	Ликвородинамикалық сынамалар. Балалардың жүйке жүйесін зерттеудің визуалды әдістері. Электрофизиологиялық зерттеу әдістері. Нейро-офтальмологиялық зерттеу. Медициналық-генетикалық зерттеу әдістері. Зерттеудің цитогенетикалық және биохимиялық әдістері.	ОН 1,2	2	Case-study (нақты жағдайлар әдісі).	Тексеру парағы: Жағдаяттық есептерді дайындау және шешу.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Ерікті қозғалыстар және олардың бұзылуы. Ерікті қозғалыстар және олардың бұзылуы. Әр түрлі деңгейдегі жұлынның зақымдану белгілері.	Ерікті қозғалыстар және олардың бұзылуы. Әр түрлі деңгейдегі жұлынның зақымдану белгілері. Орталық және перифериялық паралич. Жаңа туылған нәрестелер мен ерте жастағы балалардағы неврологиялық жағдайды зерттеу әдісі.	ОН 2,3	6,5/1,5	PS - Науқасты тексеру.	Тексеру парағы: Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері: кәсіби дағдылар.
5	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Маңызды неврологиялық симптомдар кешендері және топикалық диагностика негіздері. Ми қыртысының зақымдану синдромдары. Ми қыртысы астылық аймақтың зақымдану синдромдары. Мишықтың зақымдану синдромдары. Ми бағанының зақымдану синдромдары.	Маңызды неврологиялық симптомдар кешендері және топикалық диагностика негіздері. Ми қыртысының зақымдану синдромдары. Ми қыртысы астылық аймақтың зақымдану синдромдары. Мишықтың зақымдану синдромдары. Ми бағанының зақымдану синдромдары.	ОН 3,4	2	Клиникалық ситуациялық оқыту, тақырып бойынша пациенттер.	Бағалау парақтары: Жағдаяттық есептерді дайындау және шешу, тақырыптық науқастарды клиникалық талдау.

	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Рефлекторлық белсенділік, жұлын автоматизмдері.	Рефлекторлық белсенділік, жұлын автоматизмдері. Жұлын мен ми бағанасындағы рефлекстердің тұйықталу деңгейлері. Үстірт және терең рефлекстер, негізгі патологиялық рефлекстер, қорғаныш жұлын рефлекстері. Бұлшықет тонусын реттеу, гамма жүйесі. Бұлшықет тонусын реттеудің сегменүстілік деңгейлері. Бұлшықет тонусын зерттеу. Ерікті қозғалыстарды реттеу, мидың қыртысты-бұлшықеттік жолы. Иннервацияның биохимиялық субстраты.	ОН 1,2	6,5/1,5	РА - Серіктестің бағаласы. Презентация дайындау, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ ». Тақырыпқа презентация. Портфолио ны бағалауға арналған тексеру парақтары.
6	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Псевдобульбарлы сал ауруы. Сананың бұзылуы.	Псевдобульбарлы сал ауруы. Сананың бұзылуы. Жұлынның зақымдану синдромдары. Интрамедулярлық зақымдану синдромы. Перифериялық жүйке жүйесінің зақымдану синдромдары. Диагностика. Жүргізу тактикасы.	ОН 2,3	2	Шағын дәріс, науқасты көрсету.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері».
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Паралич және парез туралы түсінік. Перифериялық сал ауруының белгілері.	Паралич және парез туралы түсінік. Перифериялық сал ауруының белгілері. Бұлшықет тонусының бұзылуының патофизиологиялық механизмдері, бұлшықет атрофиясы. Бұлшықеттердің деградациялық реакциясы, оны диагностикалау әдістері: классикалық электродиагностика, электроневромиография.	ОН 3,4	6,5/1,5	PS - Науқасты тексеру. Клиникалық жағдайды қорғау.	Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ ». Тәлімгердің бағасы. Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері».
7	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Перинаталдық неврология. Ерте жастағы балаларды неврологиялық тексерудің ерекшеліктері. Патологиялық позалар. Ми нервтерін зерттеу.	Перинаталдық неврология. Ерте жастағы балаларды неврологиялық тексерудің ерекшеліктері. Патологиялық позалар. Ми нервтерін зерттеу.	ОН 1,2	2	Тақырыптың мазмұны бойынша бағалау сұхбаты / ауызша сауалнама.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ):

	тексерудің ерекшеліктері.					Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Қозғалыс жүйесін зерттеу әдістемесі.	Қозғалыс жүйесін зерттеу әдістемесі. Жаңа туылған нәрестелер мен жас балалардағы моторлы сфераны зерттеудің ерекшеліктері. Өртүрлі жас топтарын ескере отырып, баланың неврологиялық жағдайын зерттеу әдістемесі.	ОН 2,3	6,5/1,5	DOPS-практикалық процедураларды меңгеруді бағалау. Презентациялар дайындау, портфолио калыптастыру.	Тексеру парағы: Білім алушылардың практикалық дағдыларды меңгеруін бағалау. Тақырыпқа презентация. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парактары.
8	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Қозғалтқыш сферасын зерттеу. Жаңа туған нәрестенің қорғаныс рефлексі.	Қозғалтқыш сферасын зерттеу. Жаңа туған нәрестенің қорғаныс рефлексі. Церебральды патологияның симптомдары. Сіңір рефлекстерінің тежелуі. Психикалық даму деңгейін бағалау. Жаңа туылған нәрестелердегі жүйке жүйесінің перинаталды зақымдануының жіктелуі.	ОН 3,4	2	CBL әдісі.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері».
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Балалардағы қан аурулары, церебральды васкулит және аневризмадағы инсульт.	Балалардағы қан аурулары, церебральды васкулит және аневризмадағы инсульт.	ОН 1,2	6,5/1,5	Обходқа және кеңес берулерге қатысу. Сабақтан тыс кеңестерге қатысу.	Тексеру парағы: Практикалық дағдыларды, кәсіби дағдыларды бағалау критерийлері. Білім

						алушының өзіндік жұмысын бағалау критерийлері (БӨЖ).
9	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: ОЖЖ гипоксиялық зақымдануы. Жүйке жүйесінің травматикалық зақымдануы.	ОЖЖ гипоксиялық зақымдануы. Жүйке жүйесінің травматикалық зақымдануы. ОЖЖ функцияларының дисметаболикалық және токсико-метаболикалық бұзылыстары. Перинаталдық кезеңнің жұқпалы аурулары кезінде ОЖЖ зақымдануы. Топикалық диагностика негіздері.	ОН 2,3	2	Жеке жұмыс. Ситуациялық тапсырмалар, тестілеу.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ): Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Кіші хорей.	Кіші хорей. Этиологиясы, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі. Жұлынның қанмен қамтамасыз етілуі. Жұлынның қанмен қамтамасыз етілуінің бұзылуы.	ОН 3,4	6,5/1,5	PS - Науқасты тексеру. Ғылыми мақалаларды талдау, презентациялар дайындау, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ » (тәлімгер, бөлім меңгерушісі, білім алушы, кезекші дәрігер). Тақырыпқа презентация. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парақтары.
10	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Босану жарақаты. Акушерлік паралич. Бет нервiнiң туа бiткен зақымдануы.	Босану жарақаты. Акушерлік паралич. Бет нервiнiң туа бiткен зақымдануы. Жаңа туған нәрестелердiң гемолитикалық ауруы. Балалардың церебральды сал ауруы. Жiктеу. Диагностика. Емдеу принциптерi. Жүйке	ОН 1,2	2	Бағалау сұхбат/тақырып мазмұны бойынша ауызша сауалнама.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.

«Педиатрия-2» кафедрасы

044-68/16

«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).

бет. 9 беттен 37

		жүйесінің зақымдануы бар балаларды оңалту.				
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Перифериялық жүйке жүйесінің анатомиясы (өрімдер, нервтер).	Перифериялық жүйке жүйесінің анатомиясы (өрімдер, нервтер). Перифериялық нервтердің және жұлын түбірлерінің зақымдануының этиологиясы мен патогенетикалық механизмдері. Перифериялық жүйке зақымдануының аксональды тасымалдануы, аксональды және демиелинизациялау механизмдері туралы заманауи идеялар. Туннельдік синдромдардың қалыптасу механизмі, консервативті терапия, хирургиялық емдеуге көрсеткіштер.	ОН 2,3	6,5/1,5	Презентация дайындау. Портфолио қалыптастыру.	Тақырыпқа презентацияны бағалауға арналған тексеру парақтары. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парағы.
	Аралық бақылау №1	Бақылау 1-10 күндер аралығындағы тәжірибелік сабақтар және БӨЖ тақырыптарының мазмұнын қамтиды.	ОН 1,2,3,4			Науқастың төсегінің жанында тәжірибелік дағдыларды бағалауға арналған шағын клиникалық емтихан.
11	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Гидроцефалия.	Гидроцефалия. Этиологиялық факторлар. Туа біткен гидроцефалия. Жүре пайда болған гидроцефалия. Байланысқан гидроцефалия. Окклюзиялық гидроцефалия. Аурудың көріністері. Диагноз. Емдеу. Гидроцефалияны тексеру және емдеу сапасының стандарттары. Гидроцефалиямен ауыратын балаларды оңалту.	ОН 1,2	2	Бағалау сұхбат/тақырып мазмұны бойынша ауызша сауалнама.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.

	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Үштармақты невралгия.	Үштармақты невралгия. Қыртысты қалыптастыру механизмі. Диагностикалау және емдеу принциптері.	ОН 2,3	6,5/1,5	Презентация дайындау. Портфолио қалыптастыру.	Тақырыпқа презентацияны бағалауға арналған тексеру парақтары. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парағы.
12	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Полиневриттер: уытты (диабеттік), инфекциялық-аллергиялық (дифтериялық).	Полиневриттер: уытты (диабеттік), инфекциялық-аллергиялық (дифтериялық). Полиневритикалық синдромның клиникалық көріністері. Уытты және инфекциялық-аллергиялық полиневриттерді диагностикалау әдістері және емдеудің негізгі принциптері.	ОН 3,4	2	Шағын дәріс, тақырыптық науқастың клиникалық талдауы.	Тексеру парағы: Ағымдық бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Жүйке жүйесінің дамуындағы ауытқулар.	Жүйке жүйесінің дамуындағы ауытқулар. Бас миының жарығы (грыжасы). Жұлын грыжалары. Микроцефалия. Краниостеноз. Туа біткен интракраниальды аневризмалар. Клиникалық көріністер. Диагноз. Емдеу. Гидроцефалияны тексеру және емдеу сапасының стандарттары. Оңалту.	ОН 1,2	6,5/1,5	Науқасты курациялау. Кейс талдауы. Презентация, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері». Тақырыпқа презентация. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парақтары.
13	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Пароксизмальды сананың бұзылуы: эпилепсия және естен тану. Балалардағы эпилепсия ағымының ерекшеліктері	Пароксизмальды сананың бұзылуы: эпилепсия және естен тану. Балалардағы эпилепсия ағымының ерекшеліктері	ОН 2,3	2	Нақты жағдайды талдау / нақты жағдайлар.	Тексеру парағы: Жағдаяттық есептерді

	және естен тану.	(фебрильді ұстамалар).				дайындау және шешу.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Эпилепсиялық аурудың және симптоматикалық эпилепсияның этиологиясы мен патогенезі туралы қазіргі идеялар.	Эпилепсиялық аурудың және симптоматикалық эпилепсияның этиологиясы мен патогенезі туралы қазіргі идеялар. Мидағы эпилептогендік ошақтың пайда болу механизмдері. Эпилепсияның эпидемиологиясы. Эпилепсиялық ұстамалардың жіктелуі: жалпыланған және фокальды формалар. Балалық шақтың ерекшеліктері. Диагностика принциптері: ЭЭГ, КТ және бас МРТ, емдеу. Эпилепсиялық статус: клиника, патогенез, емдеу.	ОН 3,4	6,5/1,5	DOPS-практикалық процедураларды меңгеруді бағалау. SA - өзін-өзі бағалау.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері». Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ ».
14	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Балалардағы жүйке жүйесінің зақымдалуымен хромосомалық синдромдар.	Балалардағы жүйке жүйесінің зақымдалуымен хромосомалық синдромдар. Даун ауруы. D1 трисомия синдромы. Трисомия синдромы Е. В тобындағы аутосоманың қысқа қолының жойылу синдромы. Антидоунизм. Шерешевский-Тернер синдромы. Трисомия Х синдромы. Клайнфельтер синдромы. ХУУ синдромы. Диагностика. Неврологиялық тексеру. Оңалту.	ОН 1,2	2	Case-study (нақты жағдайлар әдісі).	Тексеру парағы: Жағдаяттық есептерді дайындау және шешу.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Балалардағы талма (эпилепсия) ағымының ерекшеліктері	Балалардағы талма (эпилепсия) ағымының ерекшеліктері (этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі). Балалардағы құрысу синдромның диагностикалық шаралары. Фебрильді құрысулар. Нейрогенді талма – жіктелуі, патогенезі, диагностикасы, емі, алдын алу.	ОН 2,3	6,5/1,5	PS - Науқасты тексеру.	Тексеру парағы: Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері: кәсіби дағдылар.
15	Тәжірибелік сабақ.	Жүйке жүйесінің тұқым қуалайтын-	ОН 3,4	2	Клиникалық	Бағалау

	Тақырып: Жүйке жүйесінің тұқым қуалайтын-дегенеративті аурулары.	дегенеративті аурулары. Тұқым қуалайтын жүйке-бұлшықет аурулары. Жүйке жүйесінің тұқым қуалайтын метаболикалық аурулары. Прогрессивті бұлшықет дистрофиясы. Миотония. Мерзімді отбасылық паралич.			ситуациялық оқыту, тақырып бойынша пациенттер.	парақтары: Жағдаяттық есептерді дайындау және шешу, тақырыптық науқастарды клиникалық талдау.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Невроздар.	Невроздар. Балалардағы мезілегіш козғалыстардың неврозы. Невроздардың этиологиясы мен патогенезі және астениялық жағдайлардың қалыптасуы туралы заманауи идеялар. Невроздардың жіктелуі: неврастения, мезілегіш-компюльсивті бұзылыс, истерикалық невроз. Дифференциалды диагностика әдістері. Психотерапияның заманауи әдістері. Балалардағы невротикалық тартулар, логоневроздар.	ОН 1,2	6,5/1,5	РА - Серіктестің бағаласы. Презентация дайындау, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ ». Тақырыпқа презентация. Портфолио ны бағалауға арналған тексеру парақтары.
16	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Бас миының жарақаты және жұлынның жарақаты.	Бас миының жарақаты және жұлынның жарақаты. Жүйке жүйесінің ақаулары. Церебральды және ошақты белгілердің пайда болуының патогенетикалық механизмдері. Жіктелуі: мидың шайқалуы, соғып алуы, қысылуы. Олардың клиникалық көрінісі, бас миының қысылу түрлері (ми ісінуі, гидрома, гематомалар: эпидуральды, субдуральды). Дислокациялық синдромдар, қалыптасу механизмдері, клиникалық көріністері. Диагностикалық критерийлер. Қосымша зерттеу әдістері. Емдеу	ОН 2,3	2	Шағын дәріс, науқасты көрсету.	Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері».

	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Неонатальды кезеңдегі және емшек жасындағы кезеңдегі жүйке жүйесінің метаболикалық аурулары.	принциптері. Бас ми жарақатының салдары. Неонатальды кезеңдегі және емшек жасындағы кезеңдегі жүйке жүйесінің метаболикалық аурулары. Амин қышқылының алмасуының бұзылуы. Сұр заттың зақымдануы (полиодистрофия) бар балалардағы метаболикалық бұзылыстарды диагностикалау.	ОН 3,4	6,5/1,5	PS - Науқасты тексеру. Клиникалық жағдайды қорғау.	Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ ». Тәлімгердің бағасы. Тексеру парағы: «Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері».
17	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Жұлынның зақымдануы.	Жұлынның зақымдануы: патогенезі, клиникасы, диагностикасы, медициналық тактикасы, науқастарды реабилитациялау. Жүйке жүйесінің перинаталдық зақымдануы. Церебральды сал ауруы.	ОН 1,2	2	Тақырыптың мазмұны бойынша бағалау сұхбаты / ауызша сауалнама.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ): Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Жаңа туылған нәрестелердегі мидың гипоксиялық және ишемиялық зақымдануы.	Жаңа туылған нәрестелердегі мидың гипоксиялық және ишемиялық зақымдануы. Интракраниальды туу жарақаты (этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі). Жүйке жүйесінің ақаулары. Бас сүйек және жұлын жарығы (грыжалары).	ОН 2,3	6,5/1,5	DOPS-практикалық процедураларды меңгеруді бағалау. Презентациялар дайындау, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: Білім алушылардың практикалық дағдыларды меңгеруін бағалау. Тақырыпқа презентация. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парақтары.
18	Тәжірибелік сабақ. Тақырып:	Экстрапирамидалық синдромдар. Дистония, хорей және атетоз. Отбасылық	ОН 3,4	2	CBL әдісі.	Тексеру парағы:

	Экстрапирамидалық синдромдар.	полимиоклония. Диагностика. Емдеу және реабилитация принциптері.				«Практикалық дағдыларды бағалау критерийлері».
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Жүйке жүйесінің тұқым қуалайтын аурулары: миопатиялар, миастениялар.	Жүйке жүйесінің тұқым қуалайтын аурулары: миопатиялар, миастениялар. Балалардағы церебральды сал ауруы. Адам геномының зақымдану механизмдері, жіктелу принциптері туралы заманауи идеялар. Клиникалық полиморфизм, пенетранттылық және ген экспрессивтілігі туралы түсінік. ДНК диагностикасы.	ОН 1,2	6,5/1,5	Обходқа және кеңес берулерге қатысу. Сабақтан тыс кеңестерге қатысу.	Тексеру парағы: Практикалық дағдыларды, кәсіби дағдыларды бағалау критерийлері. Білім алушының өзіндік жұмысын бағалау критерийлері (БӨЖ).
19	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Жүйке-бұлшықет аурулары.	Жүйке-бұлшықет аурулары: біріншілік (Дюшен, Эрба-Рот миопатиялары), екіншілік (жүйке және жұлын амиотрофиясы). ЭНМГ диагностикасы.	ОН 2,3	2	Жеке жұмыс. Ситуациялық тапсырмалар, тестілеу.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ): Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Жүйке жүйесінің жарақаттары. Бассүйек-ми жарақаты.	Жүйке жүйесінің жарақаттары. Бассүйек-ми жарақаты. Жұлынның жарақаты. Этиологиясы және патогенезі. Жарақаттың жедел кезеңінің көріністері. Жіктелуі, кезеңдері, клиникалық көрінісі, ағымы, ауырлық дәрежесін бағалау. Диагностика. Емдеу және реабилитация принциптері.	ОН 3,4	6,5/1,5	PS - Науқасты тексеру. Ғылыми мақалаларды талдау, презентациялар дайындау, портфолио қалыптастыру.	Тексеру парағы: «Бағалау 360 ⁰ » (тәлімгер, бөлім меңгерушісі, білім алушы, кезекші дәрігер). Тақырыпқа

«Педиатрия-2» кафедрасы

«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).

044-68/16

бет. 15 беттен 37

						презентация. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парақтары.
20	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: «Енжар бала» синдромы. Миастения.	«Енжар бала» синдромы. Миастения: патогенезі, клиникасы, диагностикасы, емі. Миастениялық және холинергиялық дағдарыстар: себептері, клиникасы, диагностикасы, емі. Томсен миотониясы және дистрофиялық миотониясы: клиникасы, диагностикасы, болжамы. Гентингтон хорейсы, гепатолентикулярлық дегенерация, экстрапирамидалық жүйе ауруының өкілдері ретінде. ДНК диагностикасы, клиникалық көріністері. Мишықтық атаксиялар: Фридрейх, Пьер-Мари (клиникалық көріністері, емдеу принциптері).	ОН 1,2	2	Бағалау сұхбат/тақырып мазмұны бойынша ауызша сауалнама.	Тексеру парағы: Ағымдағы бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Жүйке жүйесінің жұқпалы аурулары. Жұқпалы аурулар кезінде мидың зақымдануының және вирустың енуінің селективтілігі.	Жүйке жүйесінің жұқпалы аурулары. Жұқпалы аурулар кезінде мидың зақымдануының және вирустың енуінің селективтілігі. Классификация. Жүйке жүйесінің жұқпалы ауруларының ағымы. Ми мен жұлынның бастапқы зақымдануы бар жұқпалы аурулар. Энцефалит. Полиомиелит және полиомиелит тәрізді аурулар. Шашыранды склероз.	ОН 2,3	6,5/1,5	Презентация дайындау. Портфолио калыптастыру.	Тақырыпқа презентацияны бағалауға арналған тексеру парақтары. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парағы.
21	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Ми мен жұлынның	Ми мен жұлынның ісіктері. Сирингомиелия. Жіктелуі: гистологиялық және	ОН 3,4	2	Бағалау сұхбат/тақырып	Тексеру парағы: Ағымдағы

«Педиатрия-2» кафедрасы

044-68/16

«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).

бет. 16 беттен 37

	ісіктері. Сирингомиелия.	топографиялық. Интракраниальды қысымның жоғарылауының пайда болуының патогенезі, оның клиникалық көрінісі, диагностикалық әдістері. Мидың супратенториальды және субтенториялық ісіктерінің жергілікті белгілері.			мазмұны бойынша ауызша сауалнама.	бақылауды бағалау (АББ). Ауызша жауап.
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы және тапсырмасы: Мидың ісіктері.	Мидың ісіктері. Интракраниальды қысымның жоғарылауымен байланысты белгілер. Субтенториальды ісіктер. Мидың ісіктері. Ми бағанының ісіктері. супратенториальды ісіктер. Мидың әртүрлі бөліктерінің ісіктері. Гипофиз қызметінің бұзылыстары. Жергілікті диагностика. Сауалнама әдістері. Болжау. Емдеу және реабилитация принциптері.	ОН 1,2	6/2	Презентация дайындау. Портфолио қалыптастыру.	Тақырыпқа презентацияны бағалауға арналған тексеру парақтары. Портфолионы бағалауға арналған тексеру парағы.
	Аралық бақылау №2	Бақылау 11-21 күндер аралығындағы тәжірибелік сабақтар және БӨЖ тақырыптарының мазмұнын қамтиды.	ОН 1,2,5			Науқастың төсегінің жанында тәжірибелік дағдыларды бағалауға арналған шағын клиникалық емтихан.
9.	Оқыту әдістері және бақылау түрлері:					
9.1	Дәріс:	Резидентурада дәрістер қарастырылмаған.				
9.2	Тәжірибелік сабақ:	Ауызша сауалнама, жеке жұмыс, пікірталастар, шағын клиникалық талдау, клиникалық жағдайды қорғау, (SP – standart patient), жағдайды талдау (CS-case-study), RBL технологиялары, CBL-шағын дәрістер, клиникалық талдаулар, конференциялар, клиникалық дағдыларды бағалау үшін консультациялық қолдау.				

9.3	БӨЖ/ОБӨЖ:	Клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен дербес клиникалық жұмыс мыналарды қамтиды: күнделікті медициналық конференцияларға қатысу, клиникалық тәлімгердің/оқытушының бақылауымен стационарда жатқан кемінде 3 педиатриялық науқасты бақылау, медициналық мекемелердің электрондық ресурсында медициналық құжаттарды жүргізу, басқа дәрігерлермен/мұғалімдермен обхотарға, консультациялар, клиникалық шолуларға қатысу; резиденттің ЖОЖ-на сәйкес медициналық манипуляцияларды орындау. Оқу және ғылыми әдебиеттермен жұмыс және презентацияларды дайындау, портфолио қалыптастыру, DOPS – практикалық процедураларды меңгеруді бағалау, SA – өзін-өзі бағалау, PA – серіктесті бағалау, PS- науқасты тексеру. Білім алушының (резиденттің) өзіндік жұмысы теориялық материалды меңгеруді, ақпараттық ресурстардан (UpToDate, Cochrane және т.б.) қажетті өзекті ақпаратты іздеуді қамтуы. Портфолио жұмысы, клиникалық ауысым, зерттеу жұмыстары және т.б.
9.4	Аралық бақылау:	Науқастың төсегінің жанында тәжірибелік дағдыларды бағалауға арналған шағын клиникалық емтихан.

Бағалау критерийлері:

Пәнді оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері:

ОН №	Оқыту нәтижесі	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Жаңа туған нәрестені тексеруге, заманауи клиникалық хаттамаларға сәйкес клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және медициналық көмектің барлық деңгейлеріндегі дәлелді тәжірибе негізінде оның тиімділігін	Неонатальды көмек көрсету кезеңдерінде клиникалық диагнозды негіздеу және тұжырымдау кезінде білім мен түсінікті көрсете алмайды, нозологияның жіктелуін қолданбайды. Емдеу жоспарын құра алмайды, дәрі-дәрмектерді есептей алмайды, неонатальды науқастарға терапияның тиімділігін бағалай алмайды. Негізгі әдебиеттермен айналысқан жоқ.	Неонаталдық көмек көрсету кезеңдерінде клиникалық диагнозды негіздеу және тұжырымдау кезінде білімі мен түсінігінің жеткіліксіздігін көрсетеді, ҚР ДСМ КХ негізінде нозология жіктемесін пайдаланбайды. Емдеу тактикасында, препараттарды есептеуде, неонаталдық бейіндегі пациенттерге терапияның тиімділігін бағалауда дәлсіздіктер мен қателіктерге жол береді.	Нозологияның жіктелуін қолдана отырып, неонаталдық көмек көрсету кезеңдерінде клиникалық диагнозды негіздей және тұжырымдай алады. ҚР ДСМ КХ негізінде емдеу тактикасын анықтауға, препараттарды есептеуге, неонаталдық бейіндегі пациенттерге дәлелді практика қағидаттары негізінде терапияның тиімділігін бағалауға қабілетті. Силлабуста ұсынылған	Нозология классификациясын қолдана отырып, неонаталдық көмек көрсету кезеңдерінде клиникалық диагнозды дербес негіздейді және тұжырымдайды. ҚР ДСМ КХ негізінде емдеу тактикасы мен жоспарын дербес құрастырады, қажет болған жағдайда препараттарды, инфузиялық терапияны есептейді, терапия

	бағалауға, асқынулар мен ятрогенияның алдын алуға қабілетті.		Силлабуста ұсынылған әдебиеттерді толық пайдаланбайды.	әдебиеттерді қолданады.	тиімділігінің индикаторларын бағалайды. Неонаталдық бейіндегі пациенттерге медициналық көмек көрсетудің, көрсетудің барлық деңгейлеріндегі дәлелді практика қағидаттары негізінде тағайындауларды талдайды. Ғылыми мәліметтер базасынан әдебиеттерді қолданады.
ОН2	Наукаc үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін жаңа туған нәрестені тексеруге және емдеуге мұқтаж ата-аналармен немесе оның заңды өкілдерімен, қоршаған ортамен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді қарым-қатынас жасаудың оңтайлы шешімдерін табуға	Неонаталдық бейіндегі пациентпен, оның қоршаған ортасымен өзара іс-қимылдың коммуникативтік дағдыларының негіздерін қолданбайды. Денсаулық сақтау мамандарымен өзара әрекеттесу кезінде әрескел қателіктер жібереді. Неонатальды профильдегі наукаc үшін оң нәтижелерге қол жеткізбейді.	Неонаталдық бейіндегі пациентпен, оның қоршаған ортасымен қарым-қатынас жасау дағдыларының жеткіліксіздігін көрсетеді. Денсаулық сақтау мамандарымен өзара әрекеттесу кезінде қателіктер жібереді. Неонатальды профильдегі наукаc үшін жақсы нәтижелерге толық қол жеткізе алмайды.	Ол неонатальды профильдегі пациентпен, оның қоршаған ортасымен қарым-қатынас дағдыларын қолдана отырып тиімді қарым-қатынас жасай алады. Неонаталдық бейіндегі пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында Денсаулық сақтау мамандарымен өзара іс-қимыл жасауға қабілетті.	Неонатальды профильдегі пациентпен, оның қоршаған ортасымен қарым-қатынас жасау дағдыларын өз бетінше тиімді қолданады. Неонаталдық бейіндегі пациент үшін үздік нәтижелерге қол жеткізу мақсатында Денсаулық сақтау мамандарымен өз бетінше ынтымақтасады.

ОНЗ кабілетті. Қауіптерді сыни талдауға және жаңа туған нәрестелерге, шала туылған нәрестелерге медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдануға, сондай-ақ дене салмағы мен жүктілік мерзіміне байланысты кішкентай және шала туған нәрестелерді күтуді ұйымдастыруға қабілетті.	Неонатальды аурудың қауіпін бағалауға қабілетті емес. Неонаталдық бейіндегі пациентке медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының сенімді деңгейін қамтамасыз ету үшін тиімді әдістерді пайдаланбайды.	Неонатальды аурудың қауіпін бағалауда қателіктер жібереді. Неонаталдық бейіндегі пациентке медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының сенімді деңгейін қамтамасыз ету үшін тиімді әдістерді жеткіліксіз пайдаланады.	Неонатальды аурудың қауіпін бағалауды көрсете алады. Неонаталдық бейіндегі пациентке медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін тиімді әдістерді пайдалануды көрсетуге қабілетті.	Неонатальды аурудың қауіпін дербес бағалайды. Неонаталдық бейіндегі пациентке медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді өз бетінше пайдаланады.
ОН4 Тиісті зерттеу мәселелерінде өз ұстанымын дәлелді түрде ұсынуға, кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан талдауға, күнделікті қызметінде	Неонатология саласында барабар зерттеу сұрақтарын тұжырымдай алмайды. Кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалай алмайды. Зерттеу тобының жұмысына қатыспайды.	Неонатология саласындағы барабар зерттеу сұрақтарын тұжырымдауда қателіктер жібереді. Кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалауға қабілетсіз. Зерттеу тобының	Неонатология саласындағы барабар зерттеу сұрақтарын тұжырымдай алады. Кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалауға қабілетті. Зерттеу тобының жұмысына қатысады.	Неонатология саласындағы барабар зерттеу сұрақтарын дербес тұжырымдайды. Кәсіби әдебиеттерді өз бетінше сыни тұрғыдан бағалайды. Күнделікті қызметінде

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 20 беттен 37

	Халықаралық дерекқорларды тиімді пайдалануға, зерттеу тобының жұмысына қатысуға қабілетті.		жұмысына қатысуға пассивті.		Халықаралық дерекқорларды өз бетінше тиімді пайдаланады. Зерттеу тобының жұмысына белсенді қатысады.
10.2	Оқыту әдістері мен технологияларын бағалау критерийлері:				
	Практикалық сабаққа арналған тексеру парағы:				
	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері		
	Практикалық дағдыларды, кәсіби дағдыларды бағалауға арналған тексеру парағы:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Анамнез жинағы: жүйелі түрде жиналған, анамнез аурудың даму динамикасын толық көрсетеді; Физикалық тексеру: жүйелі, техникалық тұрғыдан дұрыс және тиімді жүргізілді; Алдын ала диагноз қою: дұрыс орнатылған, негіздеме берілген; Ауруды зерттеудің зертханалық-аспаптық әдістерінің мақсаты: толық және барабар; Науқасты зерттеу нәтижелерін сараптау (түсіндіру): толық және дұрыс; Дифференциалды диагноз: толығымен; Қорытынды диагноз және оның негіздемесі: толық, негізделген; Емдеуді таңдау: емдеу өте жеткілікті; Тағайындалған емнің әсер ету механизмін түсіну: толық; Болжам және алдын-алу анықтамасы: барабар, толық.		
		Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Анамнезді жинау: жүйелі түрде жиналған, бірақ негізгі белгілердің сипатын және олардың пайда болу себептерін жеткілікті түсіндірместен; Физикалық тексеру: жүйелі, бірақ шамалы техникалық дәлсіздіктер; Алдын ала диагноз қою: дұрыс орнатылған, бірақ негіздеме жоқ; Ауруды зерттеудің зертханалық және аспаптық әдістерінің мақсаты: жеткілікті, бірақ шамалы кемшіліктері бар; Пациентті зерттеу нәтижелерін сараптау (түсіндіру): болмашы дәлсіздіктермен дұрыс; Дифференциалды диагноз: дәлелденген, бірақ барлық ұқсас аурулармен емес; Қорытынды диагноз және оның негіздемесі: негізгі аурудың диагнозы толық, бірақ қатар жүретін аурулар көрсетілмеген; Емдеуді таңдау: дұрыс, бірақ толық емес немесе полипрагмазия;		

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 21 беттен 37

		Тағайындалған емнің әсер ету механизмін түсіну: маңызды емес бөлшектерде қателеседі; Болжам және алдын-алу анықтамасы: жеткілікті, бірақ толық емес.
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Анамнез жинағы: аурудың мәні мен симптомдардың даму реті туралы түсінік бермейтін фактілерді бекіту арқылы жиналған; Физикалық тексеру: толық техникалық сәтсіз қателер; Алдын ала диагноз қою: жетекші синдром окшауланған, бірақ диагностикалық қорытынды жоқ; Ауруды зерттеудің зертханалық және аспаптық әдістерінің мақсаты: жеткілікті емес; Науқасты зерттеу нәтижелерін сараптау (түсіндіру): Елеулі қателіктермен ішінара шындық; Дифференциалды диагноз: толық емес; Қорытынды диагноз және оның негіздемесі: диагноз жеткілікті негізделмеген, асқынулар, қатар жүретін аурулар анықталған жоқ; Емдеуді таңдау: негізгі және қосалқы ауру бойынша емдеу толық емес; Тағайындалған емнің әсер ету механизмін түсіну: жартысы; Болжам және алдын-алу анықтамасы: жеткіліксіз және толық емес.
	Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Анамнез жинағы: фактілерді диагностикалау үшін маңызды емес кездейсоқ жиналған мәліметтер; Физикалық тексеру: қолмен жұмыс жасау дағдылары жоқ; Алдын ала диагноз қою: қате қойылды; Ауруды зерттеудің зертханалық және аспаптық әдістерін тағайындау: қарсы көрсеткіштер тағайындалды; Науқасты зерттеу нәтижелерін зерттеу (түсіндіру): көп жағдайда дұрыс емес; Дифференциалды диагноз: өнімді; Қорытынды диагноз және оның негіздемесі: диагноз хаотикалық негізделген, аз сенімді; Емдеуді таңдау: кері әсер ететін препараттар тағайындалды; Тағайындалған емнің әсер ету механизмін түсіну: дұрыс түсіндіре алмайды; Болжам және алдын-алу анықтамасы: анықтай алмайды.
Тексеру парағы: «360 ⁰ бағалау»	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді:	Дайындық: тұрақты өзін-өзі тәрбиелеу: мысалы, мәлімдемелерді тиісті сілтемелермен бекітеді, қысқаша түйіндеме жасайды;

тәлімгердің:	A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Жауапкершілік: өзінің оқуы үшін жауапкершілікті өзіне алады: мысалы, өзінің оқу жоспарын басқарады, жетілдіруге белсенді ұмтылады, ақпараттық ресурстарды сыни бағалайды; Қатысу: топтарды оқытуға белсенді қатысады: мысалы, талқылауға белсенді қатысады, тапсырмаларды мұқият алады; Топтық дағдылар: тиімді топтық дағдыларды көрсетеді, мысалы, бастама көтереді, басқаларға құрмет пен әдептілік танытады, түсінбеушілік пен қақтығыстарды шешуге көмектеседі; Байланыс: құрдастарымен қарым-қатынаста жасанды: мысалы, вербальды емес және эмоционалды сигналдарға бейім, белсенді тыңдайды; Кәсібилік: жоғары дамыған кәсіби дағдылар: мысалы, керемет қатысу, сенімділік, кері байланысты мұқият қабылдау және одан үйрену мүмкіндігі; Рефлексия: интроспекция жоғары: мысалы, ол өзінің білімі мен қабілеттерінің шектеулі екенін біледі, басқаларды қорғауға немесе ескертуге айналмайды; Сыни тұрғыдан ойлау: жоғары дамыған сыни ойлау: гипотезаларды қалыптастыру, практикадан алынған білімді қолдану, ақпаратты сыни бағалау, қорытынды жасау, ойлау процесін түсіндіру сияқты негізгі міндеттерді орындау дағдыларын көрсетеді; Оқыту: тиімді оқыту дағдылары: қарастырылатын жағдайға қатысты проблемалық мәселелер бойынша баяндаманы көрсетеді және тиісті түрде құрылымдалған түрде. Басқаларды жақсы есте сақтау үшін рефераттарды қолданады немесе материалды жалпылайды; Практикалық дағдылар: орындауға ұмтылады, мүмкіндіктер іздейді, сенімді және білікті.
	Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Дайындық: Өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылыс жоқ, мысалы, проблемалық мәселелерді жеткіліксіз зерттеу және зерттеу, топтың біліміне шамалы үлес қосу, материал жинамайды; Жауапкершілік: өзін-өзі оқыту үшін жауапкершілікті мойнына алмайды: мысалы, оқу жоспарын орындау кезінде басқалармен байланысты, қателіктерді жасырады, ресурстарды сирек сыни талдайды; Қатысу: топты оқыту процесінде белсенді емес: мысалы, талқылау процесіне белсенді емес қатысады, тапсырмаларды мұқият қабылдайды;

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы			044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).			бет. 23 беттен 37

		Топтық дағдылар: орынсыз араласу, нашар пікірталас дағдыларын көрсету, кедергі жасау, жауап беруден жалтару немесе басқаларды елемей, үстемдік ету немесе төзбеушілік сияқты тиімсіз топтық дағдыларды көрсетеді; Қарым-қатынас: кұрдастарымен қарым-қатынас қиын: мысалы, нашар тыңдау дағдылары қабілетсіз немесе бейвербалды немесе эмоционалды сигналдарға назар аударуға бейім; Кәсібилік: кәсіби мінез-құлықтың жетіспеушілігі: мысалы, себепсіз мінез-құлық, сенімсіздік, кері байланысты қабылдау қиындықтары; Сыни тұрғыдан ойлау: сыни ойлаудың жетіспеушілігі: мысалы, негізгі міндеттерді орындауда қиындықтар туындайды. Әдетте, гипотезаларды ұсынбайды, білімді практикада қолданбайды немесе ақпараттың болмауына немесе ұқыпсыздығына (индукцияның болмауына)байланысты сыни тұрғыдан бағалай алмайды; Оқыту: тиімсіз оқыту дағдылары: жағдайға қарамастан және нашар құрылымдалған стильде проблемалық мәселелер бойынша баяндамалардың төмен деңгейі. Рефераттарды тиімсіз пайдалану, рефераттар дайындамайды, материалды жалпылай алмайды, материалды басқаларға түсіндіре алмайды; Практикалық дағдылар: ыңғайсыз, қорқады, тіпті негізгі процедураларды орындаудан бас тартады.
Тексеру парағы: «360⁰ бағалау» бөлімше менгерушісі:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сенімділік: жауапты, пайдалы болуға ұмтылады; Нұсқаулыққа жауап: ол дұрыс жауап береді, дәйекті түрде жетілдіріледі, қателіктерден сабақ алады; Оқыту: жақсы білім мен дүниетанымға ие, көп білімге ұмтылады; Науқасқа деген көзқарас: сенімді және тартымды; Әріптестерге деген қарым-қатынас: өзара құрмет пен қадір-қасиеттің тонын белгілейді; Медицина қызметкерлеріне деген көзқарас: өзара құрмет пен қадір-қасиеттің тонын белгілейді; Стресстегі әрекеттер: толық өзін-өзі басқару, сындарлы шешімдер; Топтық дағдылар: жұмысты ұйымдастыра алады немесе тиімді топ мүшесі бола алады; Ауру тарихын жүргізу: сауатты, ұқыпты, уақтылы; Практикалық дағдылар: орындауға ұмтылады, мүмкіндіктер іздейді, сенімді және

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 24 беттен 37

		Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	білікті. Сенімділік: түсініксіз, сенімсіз; Нұсқаулыққа жауап: реакция жоқ, жақсарту жоқ; Оқыту: қалау жоқ, білім жоқ; Науқасқа деген көзқарас: жеке байланысқа түспейді; Әріптестерге деген көзқарас: сенімсіз; Медицина қызметкерлеріне деген көзқарас: сенімсіз, дөрекі; Стресстеі әрекеттер: жеткіліксіз, ступор; Топтық дағдылар: сенімсіз немесе бүлдіргіш; Медициналық тарихты сақтау: ұқыпсыз, дұрыс емес, уақытында емес; Практикалық дағдылар: ыңғайсыз, қорқады, тіпті негізгі процедураларды орындаудан бас тартады.
	Тексеру парағы: «360⁰ бағалау» резидент:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сенімділік: жауапты, пайдалы болуға ұмтылады; Нұсқаулыққа жауап: ол дұрыс жауап береді, дәйекті түрде жетілдіріледі, қателіктерден сабақ алады; Оқыту: жақсы білім мен дүниетанымға ие, көп білімге ұмтылады; Науқасқа деген көзқарас: сенімді және тартымды; Әріптестерге деген қарым-қатынас: өзара құрмет пен қадір-қасиеттің тонын белгілейді; Медицина қызметкерлеріне деген көзқарас: өзара құрмет пен қадір-қасиеттің тонын белгілейді; Стресстеі әрекеттер: толық өзін-өзі басқару, сындарлы шешімдер; Топтық дағдылар: жұмысты ұйымдастыра алады немесе тиімді топ мүшесі бола алады; Ауру тарихын жүргізу: сауатты, ұқыпты, уақтылы; Практикалық дағдылар: орындауға ұмтылады, мүмкіндіктер іздейді, сенімді және білікті.
		Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Сенімділік: түсініксіз, сенімсіз; Нұсқаулыққа жауап: реакция жоқ, жақсарту жоқ; Оқыту: қалау жоқ, білім жоқ; Науқасқа деген көзқарас: жеке байланысқа түспейді; Әріптестерге деген көзқарас: сенімсіз;

		Медицина қызметкерлеріне деген көзқарас: сенімсіз, дөрекі; Стресстегі әрекеттер: жеткіліксіз, ступор; Топтық дағдылар: сенімсіз немесе үзілген; Медициналық тарихты сақтау: ұқыпсыз, дұрыс емес, уақытында емес; Практикалық дағдылар: ыңғайсыз, қорқады, тіпті негізгі процедураларды орындаудан бас тартады.
Тексеру парағы: «360⁰ бағалау» кезекші дәрігер:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сенімділік: жауапты, пайдалы болуға ұмтылады; Нұсқаулыққа жауап: ол дұрыс жауап береді, дәйекті түрде жетілдіріледі, қателіктерден сабақ алады; Оқыту: жақсы білім мен дүниетанымға ие, көп білімге ұмтылады; Науқасқа деген көзқарас: сенімді және тартымды; Әріптестерге деген қарым-қатынас: өзара құрмет пен қадір-қасиеттің тонын белгілейді; Медицина қызметкерлеріне деген көзқарас: өзара құрмет пен қадір-қасиеттің тонын белгілейді; Стресстегі әрекеттер: толық өзін-өзі басқару, сындарлы шешімдер; Топтық дағдылар: жұмысты ұйымдастыра алады немесе тиімді топ мүшесі бола алады; Ауру тарихын жүргізу: сауатты, ұқыпты, уақтылы; Практикалық дағдылар: орындауға ұмтылады, мүмкіндіктер іздейді, сенімді және білікті.
	Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Сенімділік: түсініксіз, сенімсіз; Нұсқаулыққа жауап: реакция жоқ, жақсарту жоқ; Оқыту: қалау жоқ, білім жоқ; Науқасқа деген көзқарас: жеке байланысқа түспейді; Әріптестерге деген көзқарас: сенімсіз; Медицина қызметкерлеріне деген көзқарас: сенімсіз, дөрекі; Стресстегі әрекеттер: жеткіліксіз, ступор; Топтық дағдылар: сенімсіз немесе үзілген; Медициналық тарихты сақтау: ұқыпсыз, дұрыс емес, уақытында емес; Практикалық дағдылар: ыңғайсыз, қорқады, тіпті негізгі процедураларды орындаудан бас тартады.

Ағымдағы бақылауды бағалауға (АББ) арналған тексеру парағы. Ауызша жауапқа арналған тексеру парағы:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: А (4,0; 95-100%) А- (3,67; 90-94%)	Резидент жауап беру кезінде ешқандай қателіктер, дәлсіздіктер жасаған жоқ. Ол соңғы жылдардағы монографиялар мен нұсқаулықтарды қолдана отырып, оқытылатын пән бойынша теорияға, тұжырымдамалар мен бағыттарға бағдарланған, интернеттен сыни баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады. Куратормен бірге дәрігерлік тексерулерге, консилиумдарға, аурулар тарихын рецензиялауға және жаңа туған нәрестелерге неонаталдық көмек көрсетуге белсене қатысты.
	Бағалауға жақсы сәйкес келеді: В+ (3,33; 85-89%) В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%) С+ (2,33; 70-74%)	Резидент жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібермеді, принципіалды емес дәлсіздіктер жасады, оқулықтың көмегімен бағдарламалық материалды жүйелендіре алды. Куратормен бірге медициналық тексерулерге, консилиумдарға, ауру тарихын рецензиялауға және жаңа туған нәрестелерге неонатальды көмек көрсетуге аз қатысты.
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Резидент жауап беру кезінде дәлсіздіктер мен негізсіз қателіктер жіберді, тек танымал әдебиеттермен шектелді және материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға тап болды. Куратормен медициналық тексерулерге, консилиумдарға, аурулар тарихын рецензиялауға және жаңа туған нәрестелерге неонаталдық көмек көрсетуге сирек қатысты.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24 %)	Резидент жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жіберді, сабақ тақырыбы бойынша әдебиеттерді пысықтамады; пәннің ғылыми терминологиясын қалай қолдануды білмеді, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берді. Куратормен бірге дәрігерлік тексерулерге, консилиумдарға, аурулар тарихын рецензиялауға және жаңа туған нәрестелерге неонаталдық көмек көрсетуге қатыспаған.
БӨЖ-ге арналған тексеру парағы:		
БӨЖ-ге арналған тексеру парағы. Ғылыми мақалаларды талдау:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: А (4,0; 95-100%) А- (3,67; 90-94%)	Медицина саласындағы зерттеулердің білімі мен түсінігін көрсетеді: Білім жүйелі, медицина саласындағы зерттеулердің түсінігін толық көрсетеді; Ғылыми тәсілдер негізінде өз біліктілігі шеңберінде міндеттерді шешуге қабілетті: дұрыс шешім; Өзінің біліктілігі шеңберінде дамыту үшін дәлелді медицинаның ғылыми ақпараты мен қағидаттарын пайдаланады: толық көлемде негіздеме берілді;

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 27 беттен 37

		Өзін-өзі талдау дағдыларын көрсетеді: толық көлемде қолданады; Ауруханашілік конференцияларда, семинарларда, талқылауларда шешендік өнерді және көпшілік алдында сөз сөйлеуді толық көлемде, барабар қолданады; Зерттеу жүргізуге және ғылыми нәтижеге жұмыс істеуге қабілетті: қатысады және әңгімелейді, аудиторияны жаулап алады, өзінің; Медицина саласындағы зерттеулер білім мен түсінікті көрсетеді: зерттеулер жүргізеді, зерттеулердің қорытындысын шығарады, жариялайды.
	Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Медицина саласындағы зерттеулердің білімі мен түсінігін көрсетеді: зерттеудің мәні туралы толық түсінік бермейтін фактілерді анықтай отырып білім; Ғылыми тәсілдер негізінде өз біліктілігі шеңберінде міндеттерді шешуге қабілетті: дұрыс шешім; Ғылыми ақпаратты және дәлелді медицина принциптерін өзінің біліктілігі шеңберінде дамыту үшін пайдаланады; Интроспекция дағдыларын көрсетеді: ішінара қолданады; Ауруханашілік конференцияларда, семинарларда, талқылауларда шешендік және көпшілік алдында сөйлеуді қолданады: жеткілікті, бірақ шамалы қателіктермен; Зерттеу жүргізуге және ғылыми нәтижеге жұмыс істеуге қабілетті: маңызды емес баяндамалар мен баяндамалар; Медицина саласындағы зерттеулер білім мен түсінушілікті көрсетеді: зерттеулер жүргізеді, тұжырымдар ішінара, талдау толық емес.
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Медицина саласындағы зерттеулердің білімі мен түсінігін көрсетеді: фактілерді нақтылау маңызды емес; Ғылыми тәсілдер негізінде өз біліктілігі шеңберінде міндеттерді шешуге қабілетті: шешімді қиындықпен қабылдайды, негіздей алмайды; Ғылыми ақпаратты және дәлелді медицина қағидаттарын өзінің біліктілігі шеңберінде дамыту үшін пайдаланады: дұрыс емес немесе толық емес ақпаратты пайдаланады; Өзін-өзі талдау дағдыларын көрсетеді: диагноз егжей-тегжейлі емес, сенім аз; Ауруханашілік конференцияларда, семинарларда, талқылауларда шешендік өнерді және көпшілік алдында сөз сөйлеуді қолданады: сирек қатысады, ынта-жігерсіз; Зерттеулер жүргізуге және ғылыми нәтижеге жұмыс істеуге қабілетті: зерттеулер жүргізеді, бірақ оларды;

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 28 беттен 37

		Медицина саласындағы зерттеулер білім мен түсінуді көрсетеді: маңызды емес фактілерді нақтылаумен.
	Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Медицина саласындағы зерттеулердің білімі мен түсінігін көрсетеді: көрсетпейді; Ғылыми тәсілдер негізінде өз біліктілігі шеңберінде міндеттерді шешуге қабілетті: проблемаларды шеше алмайды; Өзінің біліктілігі шеңберінде дамыту үшін дәлелді медицинаның ғылыми ақпараты мен қағидаттарын пайдаланады: пайдаланбайды; Интроспекция дағдыларын көрсетеді: көрсетпейді; Ауруханаішілік конференцияларда, семинарларда, талқылауларда шешендік өнерді және көпшілік алдында сөз сөйлеуді қолданады: қатыспайды; Зерттеулер жүргізуге және ғылыми нәтижеге жұмыс істеуге қабілетті: зерттеулер жүргізбейді; Медицина саласындағы зерттеулер білім мен түсінуді көрсетеді: көрсетпейді.
Тақырып бойынша презентация дайындауға арналған тексеру парағы:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Презентация көлемі 20 слайдтан кем емес, белгіленген мерзімде дербес орындалды. Кем дегенде 5 әдеби дерек пайдаланылды. Слайдтар мазмұнды және қысқа. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білім көрсетеді. Талқылау кезінде сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібермейді.
	Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Презентация көлемі 20 слайдтан кем емес, белгіленген мерзімде дербес орындалды. Кем дегенде 5 әдеби дерек пайдаланылды. Слайдтар мазмұнды және қысқа. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша жақсы білім көрсетеді. Өзі түзететін сұрақтарға жауап беру кезінде принципсіз қателіктер жібереді.
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Презентация көлемі 20 слайдтан кем емес, белгіленген мерзімде дербес орындалды. Кем дегенде 5 әдеби дерек пайдаланылды. Слайдтар мазмұнды емес. Қорғау кезінде автор сұрақтарға жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жібереді.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді FX (0,5; 25-49%)	Презентация белгіленген мерзімде тапсырылмаған, көлемі 20 слайдтан кем. 5-тен аз әдеби дерек пайдаланылды. Слайдтар мазмұнды емес. Қорғау кезінде автор сұрақтарға жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібереді. Өз материалында

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы		044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		бет. 29 беттен 37

		F (0; 0-24 %)	бағдарланбайды.
	Аралық бақылауға арналған тексеру парағы:		
Аралық бақылауға арналған тексеру парағы. Тест:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сабактың тақырыбын негізгі және қосымша көздерден толық білу. Сабак тақырыбын стилистикалық сауатты баяндау. Нысанды сақтау, баяндамамен кезекшіліктерге, конференцияларға белсенді қатысу. * Тест тапсырмасына 13-15 дұрыс жауап. * Ситуациялық есептерге толық толық жауап. Науқастарды курациялауға, бөлімше жұмысына белсенді қатысу.	
	Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	* Сабактың тақырыбын жақсы білу. Кезекшіліктерге, конференцияларға қатысу. Тест тапсырмаларына 10-12 дұрыс жауап. * Ситуациялық есептерге диагноз қоюға және емдеу тактикасына толық жауап берілмейді. Науқасқа жақсы жетекшілік ету, бөлімше жұмысына қатысу, науқасты дұрыс баяндау.	
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Тақырыпты толық білмеу, кезекшілік пен конференцияларға белсенді қатыспау. * Тест тапсырмаларына 8-9 дұрыс жауап. * Ситуациялық есептерге диагноз және емдеу тактикасын толық жарияламау. * Курация кезінде науқастың толық баяндамасы, толық емес емдеу схемасы.	
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24 %)	Сабактың тақырыбын нашар білу. Сирек кездесулерге, конференцияларға қатысу. Тест тапсырмаларына 0-7 дұрыс жауап. * Ситуациялық есептерге кате жауап. Дұрыс емес диагноз және емдеу тактикасы. Науқастың сапасыз курациясы. Жиі болмауы аралау профессор, бөлім меңгерушісі.	
Портфолионы бағалауға арналған тексеру парағы:	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Бұл деңгейдегі портфолиолар негізгі категориялар мен бағалау критерийлерін көрсетудің жан-жақтылығымен сипатталады. Мұндай портфолионың мазмұны білім алушының үлкен күш-жігер жұмсағанын және айқын алға жылжуын айғақтайды. Осы деңгейдегі портфолионың мазмұны мен дизайнында өзіндік ерекшелік пен тапқырлық айқын көрінеді.	
	Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%)	Бұл деңгейдегі Портфолио білім алушының берік білімі мен дағдыларын көрсетеді, бірақ алдыңғы деңгейден айырмашылығы, онда қосымша санаттардың кейбір элементтері болмауы мүмкін, сонымен қатар мазмұнның өзіндік ерекшелігі	

		B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	жеткіліксіз болуы мүмкін және дизайндағы шығармашылық элемент болмауы мүмкін.
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)		Осы деңгейдегі портфолио негізгі назар бағдарламалық білім мен дағдылардың қалыптасу деңгейін бағалауға болатын міндетті санатқа аударылады. Зерттеушілік, шығармашылық ойлаудың, қолданбалы дағдылардың, мағыналы қарым-қатынас қабілетінің (ауызша да, жазбаша да), әлеуметтік бастамашылықтың және кәсіпкерліктің даму деңгейін көрсететін дәлелдер жоқ.
	Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)		Білім алушының жетістіктері туралы жалпы түсінік қалыптастыру қиын Портфолио. Әдетте, ол әр түрлі санаттағы эскиздік ақпаратты ұсынады. Мұндай портфолио бойынша оқытудағы прогресті және негізгі жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерді көрсететін қасиеттердің қалыптасу деңгейін анықтау мүмкін емес.

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі:

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Баллдардың сандық баламасы	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	
B	3,0	80-84	Жақсы
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

11.

Оқу ресурстары:

Электрондық ресурстар, оның ішінде, бірақ

1.Шабалов, Н.П. Неонатология [Электронный ресурс]: учеб. пособие : в 2-х т. / Н.П.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	
 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Педиатрия-2» кафедрасы	044-68/16
«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).	бет. 31 беттен 37

олармен шектелмей: дерекқорлар, анимациялар симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа да электрондық анықтамалық материалдар (мысалы, бейне, аудио, дайджестер):	Шабалов. - 6-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - Т. 1. - 704 с. – Режим доступа: http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970437940.html 2.Акушерство [Электронный ресурс] : учеб. / Г.М. Савельева, Р.И. Шалина, Л.Г. Сичинава, О.Б. Панина, М.А. Курцер. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2015. - 656 с. : ил. - Режим доступа: http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970432952.html 3. Миночкин, П. И. Современные принципы ухода за новорожденными детьми высокого риска [Электронный ресурс] : учеб. пособие для студентов педиатрических фак. мед. вузов / П. И. Миночкин. - Электрон. текстовые дан. (5,94 Мб). - Челябинск : ГМА, 2004. - 126 с. эл. опт. диск (CD-ROM). 4. Консультант врача. Неонатология. Версия 1. 1 [Электронный ресурс] : справочное издание. - Электрон. текстовые дан. (149 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2008. - эл. опт. диск (CD-ROM). 5. Научная электронная библиотека - URL: elibrary.ru 6. http://www.nlm.nih.gov/-PubMed - главная медицинская поисковая система. http://www.medlit.ru/medrus/jrnls.htm - журналы, выходящие в издательстве «Медицина». неонатологии.
Журналдар (электрондық журналдар):	http://www.pediatrics.org – журнал «Педиатрия» имени Г.Н.Сперанского. https://e.pediatry-practice.ru/ журнал Практикующий педиатр. http://www.elibrary.kz/databases/zhurnal - Педиатрия және бала хирургиясы / Педиатрия и детская хирургия. https://lib.kaznmu.kz/wp-content/uploads/voprosy-prakticheskoy-pediatrici - Вопросы практической педиатрии. https://lib.kaznmu.kz/wp-content/uploads/klinicheskaya-medicina - Клиническая медицина. https://lib.kaznmu.kz/wp-content/uploads/densaulyk - Денсаулық.
Әдебиет:	негізгі: 1.Шабалов, Н.П. Неонатология : учеб. пособие : в 2-х т. / Н.П. Шабалов. - 6-е изд, испр. и доп. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - Т.1. – 928 с. 2.Шабалов, Н.П. Неонатология : учеб. пособие : в 2-х т. / Н.П. Шабалов. - 6-е изд, испр. и доп. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - Т.2. – 880 с. 3. Неонатология: национальное руководство / Под ред.Н.Н.Володина.- М.: ГЭОТАРМедиа, 2013. 4. Базовая помощь новорожденному – международный опыт / Под ред. Н.Н. Володина, Г.Т.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы «Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).		
		044-68/16 бет. 32 беттен 37

Сухих, Е.Н. Байбариной, И.И. Рюминой. – М. ГЭОТАР – Медиа; 2008. – 204 с.

5. Гусев и нейрохирургия: в 2-х томах: учебник для студентов медицинских вузов. /2-е изд., испр. и доп. М.: ГЭОТАР-Медиа. Том 1. 2007. - 608 с.

6. Гусев и нейрохирургия: учебник для студентов медицинских вузов: в двух томах / 2-е изд., испр. и доп. М.: ГЭОТАР-Медиа. Том 2: Нейрохирургия / ред.: , . 2010. -420 с.

7. Триумфов диагностика заболеваний нервной системы: краткое руководство / . - 16-е изд. М.: МедПресс-информ, 2009. -264 с.

8. ҚР ДСМ неонатологиялық аурулары бойынша клиникалық хаттамалары.

қосымша:

1. Алифирова боли: учебное пособие для слушателей системы послевузовского профессионального образования врачей /- Томск: Печатная мануфактура, 2007. - 58 с.

2. Алифирова демиелинизирующих заболеваний нервной системы: пособие для врачей /; Сибирский медицинский университет (Томск). - Томск : Сибирский государственный медицинский университет, 2006. - 45 с.

3. Жукова энцефалит в Томской области (этиология, эпидемиология, клиника, диагностика, профилактика, лечение) : монография /Сибирский медицинский университет (Томск). - Томск: STT, 2002. - 256 с.

4. Бадалян неврология.- 3-е изд. М.: Медицина, 1984.-433с.

5. Гусев симптомы, синдромы и болезни : энциклопедический справочник / , ; Российский медицинский университет им. (М.), кафедра неврологии и нейрохирургии. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2006. - 1184 с.

6. Вирусные энцефалиты и менингиты у детей: руководство для врачей /М.:Медицина, 2004.-416 с.

7.Руководство по детской неврологии: учебное пособие / Санкт-Петербургская педиатрическая медицинская академия (СПб.) ; ред. . - СПб. : Фолиант, 2004. - 496 с.

8. Жукова диагностики и алгоритмы лечения болезни Паркинсона. Учебное пособие. Томск: Ф /Издательство «Печатная мануфактура», 2007. -122 с.

9. Долинина, А. Ф Исходы перинатальных повреждений центральной нервной системы гипоксического генеза у недоношенных детей / А. Ф Долинина, Л. Л. Громова, Е. Р. Копылова // Педиатрический вестник Южного Урала. — 2014. — № 1–2. — С 44–47.

10. Демьянова Т.Г, Григорьянц Л.Я, Авдеева Т.Г, Румянцев А.Г. Наблюдение за глубоко недоношенными детьми на первом году жизни.- М.: Медпрактика, 2006.- 148с.

қазақ тілінде:

1. Әбдірахманов, Қ. Б. Неонатология : оқу құралы / Қ. - ҚР Денсаулық Сақтау Министрлігі Мед. білімі мен ғыл. инновац. технологиялар респ. орт. шешімі бойынша рұқсат берілген. - Алматы : Эверо, 2011. - 312 бет. с.
2. Әбдірахманов Қ.Б. Неонатология: оқу құралы. - Эверо, 2010
3. Нәресте туралы ілім. Неонатология : оқу құралы/ Ред. Е. Т. Дадамбаев. - Алматы: "Дәуір" газет- журнал баспасы, 1994.

12.

Пәннің саясаты:

Білім алушыларға қойылатын талаптар, сабаққа қатысу, мінез-құлық, бағалау саясаты, айыппұлдар, ынталандыру шаралары және т. б.

1. Сабаққа форма (халат, қалпақ) киіп келу;
2. Ұқыпты және міндетті болу;
3. ОБӨЖ сабақтарына қатысу міндетті болып табылады. Білім алушылар БӨЖ-де болмаған жағдайда, оқу және электрондық журналда «ж» белгісі қойылады;
4. Оқу процесіне белсенді қатысу;
5. Кешікпеу, дәрістер мен сабақтарды өткізіп алмау. Ауырған жағдайда деканаттан алған сәттен бастап 30 күн ішінде жарамды тапсыру мерзімі көрсетілген анықтама мен жұмыс парағын ұсыну;
6. Себепсіз себептермен өткізіп алынған сабақтар өтелмейді. Сабақты дәлелсіз себептермен өткізіп алған білім алушыларға электрондық журналда «ж» белгісінің жанында «0» бағасы қойылады және айыппұл баллдары шегеріледі:
1 дәрісті өткізіп алғаны үшін айыппұл баллы аралық бақылау бағасынан 1,0 баллды құрайды;
ОБӨЖ 1 сабағын өткізіп алғаны үшін айыппұл баллы БӨЖ бағаларынан 2,0 баллды құрайды;
7. Әр білім алушы БӨЖ тапсырмаларының барлық түрлерін орындап, кесте бойынша тапсыруы керек.
8. Әрбір практикалық сабақ пен БӨЖ үшін барлық білім алушылар тақырыпты талқылауға уақтылы және нақты дайындалып, белсенді қатысуы керек.
9. Білім алушылардың жазбаша жұмыстарының барлық түрлері (реферат, эссе, тест тапсырмаларын құрастыру және т.б.) плагиат мәніне тексеруден өтеді.
10. Өз жұмыс орнының санитарлық жағдайы мен жеке гигиенасы үшін жауапты болу.
11. Аудиторияларда тамақтануға қатаң тыйым салынады.
12. Оқу бөлмелеріндегі қауіпсіздік ережелерін сақтау.
13. Академияның ішкі тәртіп ережелерін және мінез-құлық этикасын сақтау.
14. Курстастар мен оқытушыларға шыдамды, ашық және мейірімді болу.
15. Кафедра мүлкіне ұқыпты қарау.
16. Оқу уақытында ұялы телефондарды өшіру;

13.

Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат:

Академиялық саясат. 4-т. Білім алушының ар-намыс кодексі.

Пән бойынша баға қою саясаты:

Саясат және рәсімдер: оқу процесінде білім алушыға қойылатын кафедраның жалпы талаптары, жұмыс бөлімдері орындалмаған кезде айыппұл шаралары және т. б.

Мысалы:

1. тәжірибелік сабақта санитарлық кітапша болмаған жағдайда;
2. медициналық нысанды қатаң сақтау (халаттар, маскалар, қалпақтар, қосымша аяқ киім);
3. стационарда жеке гигиенаны, қауіпсіздік техникасын қатаң сақтау;
4. қабылдау бөліміндегі кезекшілік;
5. ішкі тәртіпті қатаң сақтау, науқастармен, дәрігерлермен, кафедра қызметкерлерімен жылы қарым-қатынас.

Айыппұл санкциялары:

3 сабақты дәлелсіз себеппен жіберіп алған білім алушыға резидентура деканатына баянат беріледі.

Жіберілген сабақтар стационардағы кезекшілікпен, әдеби шолумен және рефератпен өтеледі.

Қорытынды бақылау: емтихан 2 кезеңде өткізіледі: тестілеу / әңгімелесу және практикалық әдістерді бағалау.

Емтиханға пән бағдарламасын толық меңгерген және шекті рейтинг жинаған білім алушылар жіберіледі.

Өту рейтингін есептеу:

Білім алушылардың білімін бағалау баллдық-рейтингтік әріптік жүйе бойынша жүргізіледі, оған сәйкес 60% ағымдағы бақылау, 40% қорытынды бақылау.

Пәннің қорытынды бағасы ағымдағы бақылаудың орташа бағасы, аралық бақылаудың орташа бағасы және қорытынды бақылау бағасы негізінде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға (100%) = Төзімділік рейтингі (60%) + Қорытынды бақылау (40%).

Төзімділік рейтингі (60%) = Аралық бақылаулардың орташа баллы (20%) + Ағымдағы бақылаудың орташа баллы (40%).

Аралық бақылаудың орташа баллы = Аралық бақылау 1 + Аралық бақылау 2 / 2

Ағымдағы бақылаудың орташа баллы = БӨЖ бойынша орташа баллды ескере отырып, ағымдағы баллдар сомасының орташа арифметикалық мәні.

Қорытынды балл (100%) = $AB_{\text{орт}} \times 0,2 + A\Gamma B_{\text{орт}} \times 0,4 + ҚБ \times 0,4$

$AB_{\text{орт}}$ – аралық бақылаулардың орташа бағасы;

$A\Gamma B_{\text{орт}}$ – ағымдағы бақылаудың орташа бағасы;

ҚБ – қорытынды бақылауды бағалау.

Қорытынды аттестацияға оқу бағдарламасын аяқтаған және жеке оқу жоспарын аяқтаған білім алушылар жіберіледі. Қорытынды аттестаттаудың мақсаты резидентура бағдарламасын аяқтаған кезде қол жеткізілген оқу нәтижелері мен құзыреттерді бағалау болып табылады.

Қорытынды аттестаттау оқудың соңғы нәтижелеріне сәйкес жүргізіледі және екі кезеңді қамтиды:

1) білімді бағалау (компьютерлік тестілеу);

2) дағдыларды бағалау.

Қорытынды аттестаттаудың мақсаты – резидентураның білім беру бағдарламасы бойынша оқуды аяқтаған кезде бітірушілердің кәсіби дайындығын бағалау. Бағдарлама бойынша білім мен дағдыларды бағалаудың оң нәтижелерін алғаннан кейін білім алушыға резидентураны бітіргені туралы куәлік беріледі. Сондай-ақ, бұл деректер маман сертификатын беруге негіз болып табылады.

Қорытынды бағаға апелляция беру ережелері:

- Білім алушы емтиханда немесе тест бақылауында алған бағаларына көңілі толмаса;
- Оқытушы мен білім алушы арасында кейбір мәселелер бойынша келіспеушілік болса (тесттер мен билеттер);
- Емтихан жұмыстары немесе тест сұрақтары қате жазылса және тақырыпқа сәйкес келмесе.

Қорытынды бақылау нәтижесімен келіспеген білім алушы емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі жұмыс күні сағат 13:00-ден кешіктірмей апелляциялық шағым береді.

Апелляциялық комиссия өтінішті бір күн ішінде қарап, бағалауды қайта қарау немесе бастапқы бағаны сақтау туралы тиісті шешім қабылдауы тиіс.

Апелляциялық комиссияның шешімі білім алушының жұмысын қайта сараптау негізінде қабылданады.

Апелляциялық комиссияның шешімі емтихан парағымен бірге жазбаша түрде тіркеуші кеңсесіне беріледі.

«Педиатрия-2» кафедрасы

«Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).

044-68/16

бет. 36 беттен 37

14.	Бекіту және қайта қарау:		
Бекітілген күні	Хаттама №	Кафедра меңгерушісі, ББК төрағасының аты-жөні	Қолы
Кафедрада бекітілген күні	Хаттама № 11 26.06.2023	Бектенова Г.Е.	
ББК мақұлдаған күні	Хаттама № 11 26.06.2023	Қауызбай Ж.Ә.	
Қайта қарау күні	Хаттама №	Бектенова Г.Е.	
ББК қайта қарау күні	Хаттама №	Қауызбай Ж.Ә.	

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Педиатрия-2» кафедрасы «Неонатальды неврология» пәнінің Жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус).	044-68/16 бет. 37 беттен 37

Ф-044/270/01-2022

«2023-2024 ж. «Неонатальды неврология» (7 кредит /210 сағат) пәннің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус) басқа тиісті пәндермен оқытуды келісу хаттамасы».

Келісу пәндері	Материалдың пропорцияларындағы өзгерістер, презентация тәртібі және т.б. туралы ұсыныстар	Хаттамалардың нөмірлері және Келісуші кафедралар отырыстарының күндері
1	2	3
Пререквизиттер: Г. Резидентураның 1-оқу жылында өтетін БИП циклы: «Стационардағы неонатология».	Материалдың пропорцияларын, баяндау тәртібін өзгерту бойынша ұсыныстар жоқ.	Хаттама № <u>11</u> «<u>16</u>» <u>06</u> 2023ж

«Педиатрия-2» кафедрасының
менгерушісі, профессор

Бектенова Г.Е.
(Т.А.Ж.)

(қолы)

- пререквизиттер:
«Педиатрия-2» кафедрасының
менгерушісі, профессор

Бектенова Г.Е.
(Т.А.Ж.)

(қолы)